

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 20.12.2022 г. - 20.01.2023 г. Неактивна

Номер на консултация: #7286-K

Област на политика: Архив - Енергетика

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Комисия за енергийно и водно регулиране

Тип вносител: Национално

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НИД на НЛДЕ) е свързан с необходимостта от привеждане на НЛДЕ в съответствие с чл. 43, ал. 14 от Закона за енергетиката и § 8 от ПЗР на Закона за индустриалните паркове чрез създаване на условия и ред за издаване на лицензия за дейностите разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа и лицензия за разпределение на природен газ в затворена газоразпределителна мрежа. Актът цели регламентирането на ясна процедура и обективни критерии и условия за лицензиране на горните дейности, в т.ч. по отношение на лицата, които имат право да кандидатстват за издаването на лицензия, изискванията, на които заявителите следва да отговарят, критериите по отношение отделните елементи и предназначението на мрежата, определянето на границите на лицензионната територия, респ. изменението на обхвата на лицензионната територия на засегнатите оператори на електро- и газоразпределителни мрежи, както и необходимите данни и документи за доказване на горните обстоятелства. Също така е налице необходимост от изменения в Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6 от 24.02.2014 г.), наложени от възникнали практически нужди, свързани с прилагане на разпоредбите за присъединяване на клиенти и производители към електрическите мрежи, свързани с определянето на възможностите за присъединяване. Измененията в Наредба № 6 от 24.02.2014 г. имат за цел да създадат норми, които да създадат

единни критерии и методика, които мрежовите оператори да използват при определяне на техническите възможности на разпределителните мрежи при изготвяне на становища за присъединяване.

В резултат от въвеждането на предложените изменения и допълнения ще се създадат нормативните предпоставки за лицензиране на дейностите на затворените електро- и газоразпределителни мрежи в съответствие с изискванията и целите на закона. На следващо място ще се даде възможност на заинтересовани лица, попадащи в обхвата на закона, да задоволят и защитят в по-голяма степен икономическите и финансовите си интереси, в т.ч. и чрез ускоряването и облекчаването на инвестиционния процес в индустриалните паркове и географски обособените промишлени обекти с оглед по-бързото и изгодно осигуряване на достъп на инвеститори до електричество/природен газ. В допълнение, предложеният проект на НИД на НЛДЕ ще допринесе от една страна за разрешаването на дългогодишни спорове между операторите на съответните електро- и газоразпределителни мрежи и собствениците на съоръжения, които не са елементи от тези мрежи, а от друга – ще обезпечи достъпни условия за законосъобразното присъединяване и достъп до мрежите на обекти на крайни клиенти, разположени на територията на географски обособени промишлени обекти. По отношение на Наредба № 6 от 24.02.2014 г., предложените промени ще доведат до въвеждане на еднакви и обективни критерии за всички мрежови оператори, като няма да се допусне прилагане на различни методи за определяне на капацитета на съответната мрежа. По този начин всички клиенти и производители ще бъдат поставени в равностойно положение, без значение на коя лицензионна територия се присъединяват.

*Обновяване на 23.12.2022 г.: С решение на КЕВР по Протокол № 364 от 23.12.2022 г. Комисията измени свое решение по Протокол № 359 от 20.12.2022 г., т. 4, като определи срок за представяне на становища на Портала за обществени консултации 1 месец и срок за представяне на становища след провеждане на общественото обсъждане до 20.01.2023 г.

Отговорна институция

Отговорна институция

Комисия за енергийно и водно регулиране

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков № 8-10

Електронна поща: dker@dker.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;

- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Комисията за енергийно и водно регулиране - <https://www.dker.bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Доклад относно проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката; - вер. 1.0 | 20.12.2022](#)

[Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. - вер. 1.0 | 20.12.2022](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 17.02.2023](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:46)

Становище на "ЕВН БГ" ЕАД по предложените изменения и допълнения в Наредба № 6

1. Приветстваме инициативата на Комисията чрез изменения в Наредба № 6 да се предвиди Методика за присъединяване на клиенти и производители, включваща критерии за определяне условията за присъединяване на обекти към разпределителните мрежи и преносната мрежа. Считаме, че предоставянето на предложения за такава Методика следва да бъде извършено и от оператора на електропреносната система – не само от операторите на разпределителни мрежи, с оглед на което предлагаме допълване и изменение на § 23 от Преходните и

заключителни разпоредби (ПЗР) на Наредба № 3, с която се предвижда създаване на нова т. 5 в чл. 8, ал. 1 от Наредба № 6, като текстът придобие следния вид:

„§ 23. В тримесечен срок от влизането в сила на тази наредба операторите на електроразпределителните дружества и оператора на преносната мрежа изработват и внасят за одобрение в комисията предложение за методика по чл. 8, ал. 1, т. 5 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (обн. ДВ, бр. 31 от 2014 г.).“

2. Намираме, че е целесъобразно в Наредба № 6 да залегнат и минимални принципи, на които да почива методиката по чл. 8, ал. 1, т. 5, с оглед на което предлагаме текстът на тази точка да придобие следния вид:

„§ 22. В Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (обн. ДВ, бр. 31 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8, ал. 1 се създава т. 5: „5. методика за присъединяване на клиенти и производители, включваща критерии за определяне условията за присъединяване на обекти към разпределителните мрежи и преносната мрежа, одобрена от Комисията за енергийно и водно регулиране. Методиката следва да гарантира, че при присъединяването на новия обект на клиент или производител не се предизвиква нарушаване на показателите за качеството на доставяната електрическа енергия, както на вече присъединените клиенти и производители, така и новите такива, съгласно съществуващите стандарти за характеристики на напрежението на електрическата енергия.“

Предвид **наскоро приетите от Народното събрание изменения в ЗЕ**, чрез които се регулират правата и съоръженията на операторите на съоръженията за съхраняване на енергия, смятаме, че са **налице основания за удължаване на срока на обществените обсъждания**, така че да могат да се формулират допълнителни текстове в тази насока. Противното означава, че в сравнително кратък срок КЕВР ще трябва да оповести за обществено обсъждане последващи изменения в Наредба № 3 и Наредба № 6, доколкото в противен случай ЗЕ повдига определени въпроси, които няма да бъдат регулирани в подзаконовите нормативни актове.

По подобен начин стои и въпроса какви процедури следва да се прилагат за присъединяване на затворени мрежи към разпределителните или преносни мрежи, доколкото в сегашния си вид Наредба № 6 не регламентира този процес.

Ангажираме се да участваме активно и с конкретни предложения в подобна последваща фаза на настоящето обществено обсъждане, в случай че КЕВР се съобрази с аргументите ни.

Молим становището ни и предложенията, направени от „ЕВН България“ ЕАД за промени в Наредба № 3 и Наредба № 6, да бъдат разгледани по същество и при възможност обсъдени на работна среща на Комисията с всички мрежови оператори.

"ЕВН България" ЕАД

20.01.2023г.

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:44)

Становище-6 на "ЕВН БГ" ЕАД по проект за изменение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране

11. Изразяваме несъгласие с предложената редакция на чл. 64, ал. 1 и отпадането на вътрешната препратка в текста към чл. 62, ал. 1 от Наредба № 3, доколкото в подобен случай в наредбата ще липсват конкретно дефинирани случаи, в които лицензиант може да поиска изменение на издадената му лицензия. Словосъчетанието „при съществено изменение на обстоятелствата“ няма легална дефиниция и в този смисъл създава потенциал за разнопосочни тълкувания и спорове между лицензиантите и КЕВР.

12. Предлагаме в чл. 62 от наредбата да се добави ал. 3, която да предвиди възможност **собственик/оператор на индустриален парк** или на географски обособен промишлен обект **да сключи договор с лицензианта на съответната мрежа** (електроразпределителна или газоразпределителна), на чиято територия се намира парка или обекта. В този случай следва да не се прилагат текстовете за издаване на нова лицензия за затворена мрежа и за изключване на въпросната територия от лицензионната територия на съществуващия лицензиант. В редица случаи за собствениците на индустриални паркове или промишлени обекти ще е по-икономически изгодно действащият лицензиант да изпълнява функциите по управление и поддръжка на мрежата, обмен на данни с останалите пазарни участници, монтиране на електромери, спазване на инструкциите на „ЕКО“ ЕАД и всички други нормативни изисквания.

20.01.2023г.

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:42)

Становище-5 на "ЕВН БГ" ЕАД по проект за изменение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране

9. Предлагаме допълнение в чл. 49, ал. 2 като се включи приложение, което съдържа място на присъединяване и граница на електрическите съоръжения между затворената мрежа и електропреносната или електроразпределителната мрежа, вида и броя на средствата за търговско измерване на обмена на енергията между тях.

Мотиви за предлаганите промени: При наличие на предложеното приложение, ще бъдат избегнати спорове между лицензианти и ясно ще бъдат разпределени техните отговорности и права.

10. По отношение на предложението за **нова ал. 5 в чл. 63**, която отменя задължението на КЕВР за уведомяване на лицензианта при откриване на производство по изменение или допълване на лицензия, то **смятаме същото за неприемливо**. От съществено значение е **още при стартиране на производство за лицензиране на затворена разпределителна мрежа да се прилага стриктно чл. 51а, ал. 2 от ЗЕ**. Това означава да се **уведомява действащият лицензиант**, че едновременно се започва и изменение на лицензията за разпределение на електрическа енергия или на природен газ, **а не както е предложено да се уведомява при насрочване на откритото заседание за разглеждане на измененията, т.е. при свършен факт**. **Лицензиантът следва да има поне 14-дневен срок за представяне на писмено становище**, като комисията трябва да не може да постановява решение преди изтичане на този срок.

Неразделна част от становището на лицензианта следва да бъдат **географски изходни данни за съществуващи собствени енергийни съоръжения**, разположени в или в близост до територията, предмет на новата лицензия за затворена мрежа

Противното би означавало предложените текстове на чл. 11а, ал. 5 и ал. 6 да противоречат на чл. 51а, ал. 2 от ЗЕ, което би било в разрез с принципите на ЗНА и на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), по който се развиват производствата по издаване и изменение на лицензия, а именно откритост, достоверност и пълнота на информацията (чл. 12 от АПК) и равенство между заинтересовани от изхода на производствата (чл. 8 от АПК). Предвид изложеното, изразяваме становище, че предложеният текст на чл. 63, ал. 5 следва да отпадне.

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:41)

Становище-4 на "ЕВН БГ" ЕАД по проект за изменение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране

7. Налице са неясноти в новия чл. 11а и редица свързани текстове.

Предлаганите норми следва точно да отговарят на изискванията за определяне на оператор на индустриален парк и за уреждане на отношенията между оператора и собственика по смисъла на чл. 9 от Закона за индустриалните паркове. От предложения текст за наличие на договор за присъединяване към съответната мрежа (чл. 11а, ал. 1, т. 10), не става ясно дали ще се сключва нов договор за присъединяване или ще изискват да се приложат предходни договори за присъединяване на един или няколко обекта към съответната мрежа. Същата констатация важи и за лицензирането на затворени разпределителни мрежи в географски обособен промишлен обект, който е въведен в експлоатация към 31.12.1999 г. В този смисъл **предлагаме следните коригирани текстове:**

а) чл. 11а, ал. 2, т. 4 и т. 10: „Към заявлението по ал. 1, в случай, че е за територията на индустриален парк, се прилагат и:

4. данни за изградената на територията на индустриалния парк техническа инфраструктура за разпределение на електрическа енергия или природен газ, притежавана от собственика или оператора на индустриалния парк, включително относно въвеждането ѝ в експлоатация.“

10. договор за присъединяване по реда на чл. 116, ал. 7 и/или чл. 196, ал. 1 от Закона за енергетиката на затворената електроразпределителна или газоразпределителна мрежа към електропреносната/газопреносната мрежа или към електроразпределителна/газоразпределителната мрежа – в случай, че няма друг източник на природен газ.“

б) чл. 11а, ал. 3, т. 6 и т.10 (в случай, че не отпадне цялата алинея): „Към заявлението по ал. 1, в случай, че е за територия на географски обособен промишлен обект, се прилагат и:

б. данни за изградената на територията на географски обособения промишлен обект техническа инфраструктура за разпределение на електрическа енергия или природен газ, притежавана от собственика на географски обособения промишлен обект, включително относно въвеждането ѝ в експлоатация.

10. договор за присъединяване по реда на чл. 116, ал. 7 и/или чл. 196, ал. 1 от Закона за енергетиката на затворената електроразпределителна или газоразпределителна мрежа към електропреносната/газопреносната мрежа или към електроразпределителна/газоразпределителната мрежа – в случай, че няма друг източник на природен газ.“

8. Считаме **предложените изменения в чл. 18, ал. 1 за твърде неясни**, доколкото не може да се разбере в кои случаи се забранява издаване на лицензия преди изграждане на енергийния обект, чрез който ще се осъществява съответната дейност. Не става ясно и дали този текст се отнася за географски обособен промишлен обект, който е въведен в експлоатация към 31.12.1999 г., поради което нормата следва да се редактира стилистично или да отпадне.

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:41)

Становище-3 на "ЕВН БГ" ЕАД по проект за изменение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране

6. Смятаме, че **липсват ясни и конкретни основания за отпадането на редица изисквания към лицензиантите на затворени електроразпределителни и газоразпределителни мрежи**, доколкото в това отношение чл. 38 от Директива 2019/944 и чл. 88а, ал. 2 от ЗЕ са пределно ясни и операторът на затворена мрежа има правата и задълженията на оператор на електроразпределителна мрежа с изключение на тези по чл. 90 и чл. 104а, ал. 3 от ЗЕ. Това означава, че тези лица единствено са освободени от задълженията за изготвяне на планове за развитие на мрежата и публикуване на общите си условия в централни и местни всекидневници. Разширяването на предметния обхват на закона и директивата чрез наредбата

изключение създава категорична неравнопоставеност между лицензиантите, противоречи на Закона за нормативните актове (ЗНА), направено е без мотиви от работната група към КЕВР и не следва да бъде допускано.

В тази връзка, предлагаме **отпадане на предложените изменения в следните текстове:**

а) **чл. 11, ал. 2, т. 10** относно прилагането на правила за работа с потребители на енергийни услуги към заявлението за издаване на лицензия;

б) **чл. 11, ал. 4, т. 3** относно прилагането на доказателства за спазване на изискванията за безопасни и здравословни условия на труд, нормативните изисквания за техническа експлоатация на централи, мрежи, съоръжения и инсталации и по отношение на опазване на околната среда;

в) **чл. 11, ал. 4, т. 7** относно представянето на становища за пожарна и аварийна безопасност на обекта;

г) **чл. 52, ал. 2** относно предоставянето на редица доклади и информации до КЕВР, в т.ч. за изпълнението на показателите за качество на енергията, за непрекъснатост на снабдяването и за качество на обслужването, за сключените договори, за изграждането и въвеждане в експлоатация на нови енергийни обекти, част от затворената разпределителната мрежа и т.н.

д) **чл. 52, ал. 3** относно предоставяне на информация до КЕВР, при поискване от комисията, в т.ч. предложената за изкупуване енергия на обществения доставчик, произведената електрическа енергия, счетоводна документация, сключени договори с членове на балансиращата група и т.н.;

е) **чл. 57, ал. 1 и чл. 58, ал. 1** относно изготвянето на шестмесечни и годишни доклади до комисията с определено съдържание;

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:39)

Становище-2 на "ЕВН БГ" ЕАД по проект за изменение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране

5. Предложените промени в чл. 10 и новата ал. 4 с нищо не допринасят за развитие на нормативната рамка, защото този текст следва буквално следва определението от разпоредбите на § 1, т. 11б от Допълнителните разпоредби на ЗЕ. Предизвикателството и споровете ще са точното определяне на територията и лицензионните граници на индустриалния парк и географски обособен промишлен обект, както и мястото на свързване към електропреносната или електроразпределителната мрежа. В тази връзка, искаме да отбележим, че **схемата за пространствено развитие** по Закона за регионалното развитие, към която реферира определението за географски обособен промишлен обект, **вече не съществува като нормативен термин**. Схемите се наричат интегрирани териториални стратегии за развитие и предвид измененията и допълненията в

тяхното съдържание след приемането на Правилника за прилагане на ЗРР на 07.08.2020 г. става още по-неясно точно какъв може да бъде териториалния обхват на обособените промишлени обекти.

Доколкото **понятието географски обособен промишлен обект не се ползва в приложимото европейско законодателство** и конкретно в чл. 38 от Директива 2019/944 относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия (Директива 2019/944), като отчетем че в общия случай в подобни обекти не съществува затворена електроразпределителна мрежа, а заводска (електроснабдителна) мрежа с цел един клиент да се захранва чрез различни съоръжения в притежаваните от него промишлени площи, то **предлагаме следния текст на чл. 10, ал. 4:**

„Лицензия по чл. 9, ал. 1, т. 7а , съответно по чл. 9, ал. 1, т. 8а, се издава за територията на индустриален парк, когато дейностите или производственият процес на ползвателите на тази мрежа са интегрирани поради определени технически причини или по причини, свързани с безопасността, или когато разпределението на електрическа енергия или природен газ се осъществява основно за собственика, оператора на мрежата или за свързани с тях предприятия.“

Това изменение би довело и до **отпадане на новопредложената ал. 3 в чл. 11а.**

Автор: Иван Иванов (20.01.2023 16:37)

Становище на "ЕВН БГ" ЕАД по проект за изменение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране

1. Предлагаме в чл. 4, ал. 1 и чл. 143, ал. 4 да се **допълнят текстове във връзка с оптимизиране на административната процедура за разглеждане на жалби**. В **чл. 4, ал. 1** да се добави второ изречение със следния текст: *„Проверката включва обстоятелството дали жалбата е разгледана от енергийното дружество в срока по одобрените от комисията общи условия на договорите или индивидуалните договори, сключени между клиенти и съответното енергийно предприятие.“*

Предлагаме да се **измени и текста на чл. 143, ал. 4**, който да придобие следният вид: *„В случаите, когато жалбата не е подадена чрез съответното енергийно предприятие или В и К оператор, комисията изпраща подадената жалба на енергийното предприятие или В и К оператора, като изисква извършването на проверка и изпращане в комисията на жалбата, заедно със становището на дружеството, както и цялата преписка по жалбата, в 7-дневен срок от изтичане на срока по одобрените от комисията общи условия на договорите или индивидуалните договори, сключени между клиенти и съответното енергийно предприятие“*

В общия случай, лицензираните дружества следва да разглеждат жалбите в срок до 30 дни (срок, одобрен от КЕВР в общите условия). Някои клиенти и производители обаче заобикалят това изискване и изпреварват другите жалбоподатели, като подават жалба директно в КЕВР или чрез лицензианта до КЕВР, разчитайки същата да бъде

разгледана приоритетно и без да има възможност за прилагане на договорените между страните срокове за разглеждане. Разглеждането на жалби от лицензиантите в срок от 7 календарни дни създава множество практически проблеми по събиране, комплектоване и изпращане на документи по административната преписка, особено когато същите са със значителен обем.

2. Предлагаме чл. 8, ал. 1, т. 4 да се допълни, че комисията по своя инициатива открива производство по прекратяване на лицензия и в случаите на лицензия, издадена по чл. 51а, ал. 1 ЗЕ, когато лицензиантът не упражнява лицензионната дейност за период повече от една година или изпадне в несъстоятелност, като **неговата лицензионна територия се включва към лицензията на съответния мрежови оператор**, от чиято територия е била изключена територията на лицензианта за разпределение на електрическа енергия или природен газ в затворена мрежа.

Горното е важно, доколкото следва да има ясно разписан ред как без прекъсване във времето ще се гарантира електрозахранването на клиенти в затворени електроразпределителни мрежи или затворени газоразпределителни мрежи при отказ или невъзможност на оператора на парка да изпълнява лицензионните си задължения.

3. Считаме, че следва да отпадне предложението нов текст в чл. 10, ал. 2, т. 3, защото същият не отразява коректно възникващите отношения между електропреносното и електроразпределителното дружество от една страна и лицензиантите на ЗРМ от друга страна според начина, вече определен от законодателя в ЗЕ.

Мотиви за предлаганата редакция: Недопустимо е с подзаконов нормативен акт да се променя логиката на ЗЕ, който определя общите изисквания към лицензиантите и е от по-висш порядък по смисъла на Глава първа от Закона за нормативните актове.

Конкретно, в чл. 43 от ЗЕ са описани три отделни хипотези на издаване на лицензии – на територията на цялата страна, на обособена територия или за територията на затворена мрежа, съответно в ал. 1, ал. 2 и ал. 13. ЗРМ по своята същност представляват мрежови клиент или обединение на няколко отделни мрежови клиенти, като в повечето случаи същите са вече присъединени към електроразпределителната мрежа, а не тепърва се изграждат на незастроена промишлена територия. Това означава, че възможността за издаване на лицензия за затворена мрежа по чл. 43, ал. 13 от ЗЕ не отменя императивния текст на чл. 43, ал. 2, според който на една обособена територия може да се издаде само една лицензия за разпределение на електрическа енергия.

Предложената от комисията нова възможност по чл. 10, ал. 2, т. 3 от наредбата изисква промяна на чл. 43, ал. 2 от ЗЕ, доколкото в противен случай наредбата би противоречала на закона.

История

Начало на обществената консултация - 20.12.2022

Приключване на консултацията - 20.01.2023

Справка за получените предложения - 17.02.2023

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)